

Избрани разкази от:

**«222 ЛЮБОВНИ ЛЕКАРСКИ ИСТОРИИ - Български здравен Декамерон
Д-р Тотко Найденов»**

Издава Сиела

ТОК

Като студент много се въртях около Катедрата по съдебна медицина. Наистина си беше интересно. И като по правило, в преобладаващата си част случаите на пациентите бяха свързани с нещастна любов – отхвърлена, предадена или просто несподелена.

Много от тях към описал в книгата си „Съдебните лекари разказват“. Но един от най-потресаващите случаи беше историята с прелюбодейците – снаха и свекър.

Винаги съм назовавал нещата с истинските им имена. Не само защото една от десетте Божии заповеди е: „Не лъжи!“ (а аз обичам Създателя и му се подчинявам), но и защото святата истина винаги е водила перото ми. (Това е неотменното кредо в творчеството ми; изразът е на любимия ми публицист Захари Стоянов.)

130

Как обаче да наречеш една жена, която се отдава на свекъра си, бащата на собствения си мъж? И с какви епитети да определиш човека, който поставя рога на собствения си син?

Може би езикът ми е беден, но аз не мога да намеря точни изрази за тези хора. Те обаче бяха намерили това, което са търсили, даже – многократно повече...

Защото сега лежах мъртви, бездиханни в моргата на Клиниката по съдебна медицина в Пловдивския медицински институт. Никога досега не бях виждал по-потресаваща гледка. По начало Смъртта винаги е грозна, но телата на тези нещастници (не ги наричам престъпници, защото единственият ни съдник е Той, нашият Бог) представляваха ужасна гледка: тя – безразборно намушкана с касапски нож на десетки места, свършено бяла от изтеклата кръв; той – черен, овъглен, изпочупен, поради изгорилия го електрически ток и последвалото сгромолясване върху паважа. Асистентът ни доктор Васил Кънчев, бъдещ професор и завеждащ Катедрата, сладкодумен и общителен, ни разказа подробности по случая. Никой не знаеше откога датира връзката на тези хора, пък и това не бе интересно за съдебния протокол. Както винаги по време на прелюбодеянието, синът бил на работа. Баща му влязъл в стаята на жена му, т.е. на снаха си, съблекли се и осъществили секс (несъмнено доказан чрез наличието на спермата му във влагалището ѝ). Вероятно обаче са се скарали непримиримо по някакъв повод, защото съседите чули гневните им викове. След малко те видели и нещо неопишимо страшно: 65-годишният свекър, който се показал чисто гол на прозореца и без колебание се хвърлил върху жиците долу. Станало късо съединение, разнесъл се гръм, тялото – вече безжизнено, димящо, се строполило на улицата и се размазало. Втурналата се в апартамента милиция се натъкнала на

не по-малко ужасна гледка: пронизаното на трийсетина места голо тяло на младата снаха и оплисканите с кръвта е стени.

Какво се е случило между двамата прелюбодейци, можехме само да гадаем. Вероятно тя е предложила прекратяване на връзката. Или му е искала пари. А може би и го е изнудвала с нещо друго. Кой може да разбере мотивите на една жена – било за започване, било за прекратяване на една любовна връзка, независимо от същността е?

В кръвта и на двамата имаше доста алкохол. Нищо чудно свекърът да е бил податлив на т.нар. „алкохолно опиянение“ (наричано от народа ни „лошо пиянство“) – когато поведението се променя под въздействието му и става агресивно, безмилостно и жестоко както към околните, така и към самия себе си.

Запомних този случай и с нещо друго, единствено подходящо за поанта на тази история. Когато дойдоха близки и роднини да приберат телата, един от тях, който знае защо (може би го бях впечатлил с вгълбеността си), ми сподели, кимайки към тялото на свекъра:

– Според мене, той беше лудо влюбен в нея. Защото веднъж се събрахме на чашка; той посръбна повече и се изтърва да ми признае, че когато се докосвал до нея, сякаш го удрял ток...

А аз после дълго си мислих: какъв точно ток го е треснал толкова жестоко, та чак го е убил?

Физическият, дето тече по жиците, носи осветлението и движи икономиката, или другият, който понякога така разтърсва душите ни, че ги унищожават заедно с тялото?

Невидимият, но неизмеримо по-силният и унищожителен ток на Любовта, на който никой още не е поставил електромери, бушони, тарифи и осчетоводяване...

ИМПОТЕНТНОСТ

*Колко ми се иска, мой любими,
да ти стана ласкава стопанка,
та ръката ми в ръката ти да бъде,
любовта ми да е твоя радост.*

Любовна песен от древен Египет
(превод: Григор Ленков и Любен Любенов)

Половото безсилие, наричано накратко импотентност, става все по-голям световен проблем, прониква и се разпространява и сред българските мъже, дето се смятаме за най-неотразимите мъжкарци. Причините за това жалко и драматично състояние са известни: застаряването на населението, стресът и хроничното психоемоционално пренапрежение в меркантилното ни общество, затлъстяването, диабетът, тютюнопушенето, атеросклерозата, хипертонията, обездвижването...

Образът на класическия импотентен мъж е: чичко над 50-те с изразен метаболитен синдром, с увиснали, тресящи се при ходене бузи, задник и паласки, и изпъкнало бирено коремче, който пие сутрин лекарства против повишеното си кръвно налягане, има увеличена кръвна захар, холестерол и триглицериди. И поради всичко това е изпаднал в депресия и лошо настроение, пуши

цигари и по цял ден седи пред компютъра си. Такъв човек, бъдете убедени, непременно има огромни затруднения и в леглото.

Но ето че от внезапно настъпила импотентност ми се оплака и моят съученик Румен: високо елегантно момче, малко над трийсет и пет години, без грам тлъстина по корема си, непушач, веселяк.

Впрочем вечно радостното му ведро настроение се бе стопило като снега на Бакаджиците през април. Вместо него – унила кисела физиономия, мрачен безизразен поглед и увиснали рамене.

– Че защо така, нали с такава любов се взехте с Поли?

– Минали работи... – въздъхна той. – Бяхме лудо влюбени, когато ходехме. И няколко месеца след сватбата тя рязко се промени.

Изобщо престанала да го търси и закача. След работа се затваряла в кухнята, след вечеря се заседявала пред телевизора да гледа своите любими блудкави сапунки и той напразно я очаквал в леглото, докато заспи. През почивните дни само шетала из къщи. И никакво желание за интимност, да не говорим за някакви фантазии. А когато се случвало все пак да го направят, било толкова скучно, еднообразно и безинтересно, че и двамата искали час по-скоро да привършват, сякаш се отнасяло до някаква рутинна работа по задължение.

И така, вече шест-седем години. И ето ти го Румен – дошъл да ми се оплаква от импотентност. Поразпитах го още малко и се уверих: да, вяла ерекция, бързо свършване... Какво друго по-убедително доказателство?

Ами – ето ти го, още едно доказателство.

Спукала им се тръба в банята. Разбира се, трябвало да направят ремонт. Събрали пари, намерили майстори – на следващия ден ще го започват. Вечерта пийнали, отпуснали се – клетият човечец решил да използва момента и поканил благоверната си съпруга да сподели леглото му. Този път не му отказала, вероятно заради повишения градус на ракията и на настроението. Няма лошо, даже – чудесно; дай, Боже, да е по-често. Само че по едно време, в най-сублимния момент, женичката му се извърнала и попитала стареещото се над нея, пъшкащо от напрежение и сладост мъжленце:

– Абе, какви да ни бъдат плочките?

И онзи, малкият, дете е второто, ако не и първото его на всеки уважаващ себе си Адам, веднага спаднал, свил се и сам излязъл от най-желаната топла хралупка... А неговата Ева-Поли се изсмяла високо и посочила презрително омърлушената, безнадеждно спаружена висулка:

– А, видя ли, че и ти стана импотентен?!

Как да ѝ обяснява коя е истинската причина за това? И дали тя изобщо ще го разбере?!

Оттогава към сериозните и необорими причини за предизвикване на импотентност, които вече изброих достатъчно подробно, добавям още една, и тя често пъти е водещата.

Ами, разбира се: поведението на партньорката.

КРАЧКОМЕР

Желю си беше воеводата на Ямбол, нашата мъжка гордост – хубавец неустоим и неударжим. И най-високият дувар, и най-бурливото време, и най-дългото разстояние не можеха да го спрат, ако там

някъде го очакваше някоя знойна красавица. Със сто синджира да е вързан, ще ги прегризе със зъби, камъни и дървета да валят, небето да се продънва от светкавици, земята да се люлее – ще пребяга през потопа, придошли реки ще преплува, стръмни планини ще изкатери, но ще извърши своята повеля на сámeца покорител. Чувстваше се задължен, едва ли не призван да откликне на всеки нежен зов, да утеши всяка нуждаеща се от разбиране и състрадание женска душа. И да затъкне всички разтворени дупки и процепи, които срещне по пътя си.

Но ето че и този лъв балкански бе впримчен в жестока хватка. Втората му съпруга, Юлето, се оказа страшно ревнива. Тя бе разтурила първото му семейство и си знаеше шавливата неверна стока. Желю бе станал някакъв началник във водещо предприятие, където работеха предимно жени, и тя бе взела напълно шантата и обидна, но иначе оригинална предпазна мярка. Чак ахнах, когато го видях при мерене на кръвното му: крачкомер! Закачила му го беше за колана му и вечер го отчитала. От дома до кабинета му в предприятието и обратно – еди-колко си крачки. Плюс още не повече от петдесетина крачки „бонус“: до тоалетната и до стола.

– И ти търпиш всичко това?! – не можех да повярвам аз. – Че то си е жива робия.

– Робия е – съгласи се с мен той. – И унижение.

– Защо търпиш тогава всичко това?

Простена, даже изплака:

– Знаеш ли колко е хубава...

От сто глупости, които един мъж извършва, деветдесет и пет са заради жени. Гледал съм по филмите мазохизъм, самобичуване, лизане на подметки и на урина, падения и унижения всякакви, но Желю, дето с поглед може да те пониже и с дума да те смачка, така покорно, като теле, да разреши да му закачат крачкомер – това не можех да го проумея.

– Че тя утре ще ти забодне на вратовръзката и видеокамера, и ще те заснема всяка минута!

Желю засрамено махна с ръка и си излезе, без дори да ме попита колко му е кръвното.

Минаха няколко месеца. Ето ти го (къде другаде ще отиде) – пак при мене. Запретна ръкава, а на колана му – крачкомерът си стои.

– Действа, а? – дяволито го подпитах. – Най-после и ти да миряшаш, и на теб една жена да ти нахлузи хомота, че да не кривваш встрани от браздата; нужно ти е – застаряваш вече.

Пламна, но навреме се усети и размаха среден пръст пред очите ми:

– На-а-а, ще има да взема...

Намерил му начинът. И то – на две места. Иначе какъв Желю ще е, ако не цапардоса нещо чуждо?!

При едната прелюбодейка ходел през работно време. С такси. Крачкомерът не се върти, когато те возят, нали така?

При другата партньорка също ставало неотчетено като разстояние, защото кабинетът ѝ се намирал съвсем близо до неговия. И след работно време, когато всички се разотивали, крадешком хлътвал в него и я посещавал „служебно“, за половин час, колкото е необходимо... Имал и готов отговор, ако някой случайно го забележи: проверява ъ документите, нали е началник – трябва да надзирава подчинените си, че са неопитни и допускат грешки...

Отново – без ни най-малко да се притеснява от котролиращия го уред. И изрече гордо, през триумфиращ смях, като иронично го сочеше:

– Перфектната свалка, мечтата за пешеходеца. Колко му е? Няма и петнайсет крачки...

СЛЪНЧИЦЕ

*Аз искам да те помня все така:
бездомна, безнадеждна и унила,
в ръка ми вплела пламнала ръка
и до сърце ми скръбен лик склонила.*

Димчо Дебелянов

Есенен, тих, напоителен дъжд – но валеше упорито, вече цяла седмица, и не спираше. Земята подгизна, хората се изпокриха.

А той: от разсъмване – на работа, цял ден в отделението; късно вечерта – обратно в квартирата. Малко телевизия, колкото да види новините и репортажите от мачовете; кратък, неспокоен сън, а на сутринта – пак същото. Уж градът е малък, а патологията се оказва голяма: почти не излизаше от операционната – хернии, гуши, жлъчки; освен планови имаше и операции по спешност – катастрофи (магистралата минаваше наблизко), перфорирани язви, наръгани при пиянски свадни. Амбулаторните прегледи също не секваха.

Тя не излизаше от главата му.

Бяха се срещнали през лятото, на морето. И пламна една невероятна, луда Любов – сякаш бяха ученици. Даже на плажа не ходеха; излизаха от стаята само за да купят нещо за хладилника и пак врътваха ключа.

На раздяла се зарекоха да се виждат най-редовно: ако не всяка неделя, то поне два пъти месечно. Все пак градовете им бяха твърде далече, на двете противоположни точки по диагонала на уж малка България.

Наричаше я „Слънчице“ и това обръщение идеално ѝ прилягаше. Тя наистина огряваше душата му, колкото и банално да звучи подобно сравнение; спомените за нея и неотразимото ѝ присъствие бяха за него като Слънцето, единственото: топло, ласкаво, галовно, животворно...

А кой бяга от Живота, от Слънцето?

И ето, вече три месеца оттогава – а не можеха да се видят.

Тя го чакаше, обаждаше му се буквално всеки ден по телефона.

Но той не намираше свободен ден, какъв ти ден – и час не му оставаше. Хирурзи в градчето бяха само той и колегата му. Как да остави хората без своя скалпел, с който спасяваше живота им? Ако не беше в отделението, трябваше да бъде на разположение, а то е още по-уморително: цяла седмица стоиш вкъщи след работа и чакаш да те извикат по всяко време, ако се наложи. И се стряскаш дори и на сън от всеки шум. Провикнеше ли се някой навън и той веднага скачаше – а то, пийнал веселяк се прибира у дома. После дълго се въртеше в леглото си и в просъницата виждаше само нея: приближава се, говори му нещо нежно, милва го, приласкава го; докато накрая, едва призори, се унасяше и будилникът го разтри-саше целия, като ток...

Накрая намери някакъв „прозорец“: идващата събота. Колегатата му каза, че заради него ще бди неотклонно над здравето на града

48 часа, а той – да заминава при момичето, което прогаряше сънищата му. Взе си билет за рейса, пригответи се старателно: изглади си панталона, надипли в куфара бели ризи, ярки вратовръзки. Като за сватба. Точно така! И защо пък не – ще отиде там, и ще € предложи: да му стане жена, да бъде вечно негова – завинаги, до гроба. Точно така ще € го каже, нека да звучи наивно-романтично. Затова пък е истина: не може да издържа, не иска да живее повече без Нея. Какво пък – приближава трийсетте, време му е. Тя също не е малка, трябва да се задомява, деца да ражда. Неговите деца. Техните деца... Вечерта преди тръгването той отново не можа да заспи: а Тя какво ли ще му отговори, ще приеме ли подобно предложение, което ще обърне живота €? Сигурно ще трябва и да € търси работа в местното училище. Директорът му е приятел, все ще намери някаква вакантна длъжност. А после, като им дадат собствен апартамент от съвета, ще си обзаведат спалнята. После ще вземат и кошче, и креватче. Боже, Боже, и това го чака, и всичко ще бъде по реда си, като при останалите хора, дето си имат свое собствено свободно време, дето не дават нито нощни, нито неделни дежурства, нито пък стоят къщи „на разположение“, като роби на тези страдащи, несвършващи и неблагодарни пациенти... Не можа да мигне цяла нощ. Рано сутринта, още преди зазоряване, беше на крак: рейсът му тръгваше след трийсетина минути. Тъкмо прекрачи прага, и светлините отсреща го заслепиха. О, не, само това – не!!

Истина беше: линейката на болницата.

Веднага разбра: изгоря му билетът. И не само той...

Шофьорът замънка виновно:

– Докторе, знаем, че си в отпуска, но нямаше как. Докараха ги изпотрошени, цяло семейство. Абе, ти – какво, с този голям куфар, да не си се заканил да пътуваш?

Той направи рязко кръгом. (През ума му мина глупаво сравнение: кръгом „по военному“, но после се поправи – едва ли и военните дотолкова не могат да разполагат със самите себе си.) Захвърли куфара с белите ризи и веселите вратовръзки на пода. Нямаше да му потрябват – чакаха го хора със смачкани черепи, промушени от натрошени ребра дробове и далаци и изтекла кръв. Няма да има ласки, шепот и тихи любовни стенания, а пак крясъци от болка и предсмъртни вопли.

„Няма да има повече Любов!“, безнадеждно изкрещя сърцето му.

Отгоре изтрещя и го разтресе небесен ток. Отново заваля, не – изля се като водопад. Цялото небе се продъни, рухна отгоре му, ще го отнесе в канавката...

А шофьорът на линейката, селски човек с потънали в лой очички и огромен търбух, прелял във волана, весело си бърбеше: – Поне ще има добра реколта. Тиквите и царевицата ще наляят. Ще ядат прасетата, ще направят дебели пържоли за Коледа, ще стопя и мас, да пържа картофите. Отсега те каня на „свинско погребение“, да знаеш, докторе.

След всички тези мазни думи, кървави спешни случаи и проливни тягостни дъждове, какви ти тогава тук топли спомени от лятото?...

И дали изобщо някога отново ще го огрее онова вече помръкващо зад схлупените, жестоки облаци, Слънце-Слънчице?

С ЦВЕТА НА ОЧИТЕ

Моята медицинска сестра бе известна в цялата поликлиника палатница. Имаше защо да се занаят по нея и лекари, и шофьори на линейки, и пациенти: беше като магьосница за податливите мъже, с гъвкавата си снага и неотразимите синьо-зелени очи. Отдалече си личеше, че кръвта в това тяло ври и кипи. И така неистово и особено я сърби на едно съкровено място...

Казвах ъ го няколко пъти:

– Поне не ги гледай така втренчено. Очите ти са опасни, разбери го. Женена си, опичай си акъла.

Всички знаехме, че ходи и разбива сърца, без да ъ пука от нищо. Как ли нейният мъж не го забелязваше?

Шарен свят: един убива жена си за едното невинно заглежда-не встрани, друг не вижда нищо, дори и пред очите му цял полк да ъ се изреди.

Не ми влизаше в работата да бѣда брояч на свалките на медицинската си сестра. Нали водеше документацията на практиката изрядно, какво ме интересуват забежките ъ и рогата, дето ги слага на глупавия си съпруг? (То, по принцип, кой ли от нас може да бѣде сигурен и да се закълне в собствената си жена?)

Опашката пред кабинета ни не секваше: бабички – за кръвното и шиповете си, жени – за жлъчните камъни и анемиите си, мъже – за кашлиците и разхлопаните си сърца. А като влизаха вътре и тя вторачваше в тях опипващите ги и пронизващи очи на магьосница, тези клетки сърца още повече заподскачваша, претупваха, а-ха – да спрат в гърлото, в диастола, завинаги...

Не жена, а цяла дяволица.

Един от редовно влизащите в кабинета, Кънчо, беше съвършено здрав. Знаех го защо идва – да види сестричката и да ъ определи поредната среща. Подпъхваше ъ някакви бележчици в ръката, после си излизаше, целият зачервен. Не я подпитвах нищо; знаех, че понякога сама си казваше едва ли не всичко.

Дойде веднѣж този Кънчо след месец-два, но не сгърбен, както преди, а наперен и ухилен до уши, от което разбрах: заварката е станала и моята сестра е отметнала още един лист в дебелия си бележник... Точно тогава тя пѣк бе излязла да взима някакви документи от болницата. Ако искаше да я види, той трябваше да я чака доста дълго. Явно му стана неудобно или нямаше време. Остави с потропване някакъв найлонов плик на бюрото ми.

– Докторе, бихте ли ъ предали? От мен.

– Какво е това?

– За нея, малък подарѣк.

– Добре де, какво е, все пак?

– Тя ще го види. Толкова дълго го избирах, да ъ отива. С цвета на очите ъ. Нежно синьо-зелено, морско.

Да бе, вярно, цветѣт на очите ъ е като на морето. Но нейното е толкова бурно, в него не се осмелявай да влизаш, че може и да се удавиш...

Всеки сам избира пѣтя и действията си. Кой каквото е решил – да се дави, да се беси, да се стреля, животѣт си е само негов.

Върна се палатницата след час. Разбира се, веднага ъ предадох подарѣка. Не пропуснах да я закача:

– Този пѣт си намерила истински романтик, блазе ти... Такъв

нежен, символичен дар: толкова дълго го е избирал, да ти отива, да

е „с цвета на очите ти“, така го каза човекът. Още не съм срещал толкова нежен твой любовник...

Тя с интерес разтвори пликчето.

Наблюдавах я развеселен.

Извади чадърче. И, най-неочаквано, току го захвърли ядосана обратно на бюрото, след което избухна:

– Той луд ли е? За каква ме мисли? Такава обида: някакво си китайско чадърче – за три лева! Аз толкова ли струвам? Не искам да го виждам повече!

А когато се поуспокои, допълни:

– Като е избирал такъв специален за мен подарък, не е ли видял какви френски парфюми продават? Те също имат цвета на очите ми!

МЛАДО, ДА ТЕ ТОПЛИ

Дядо Васил от моя терапевтичен участък беше най-големият мераклия, който съм виждал. Болежките му бяха най-обикновени, старчески: кръвно налягане, световъртеж от неизбежната атеросклероза, катаракта. Но никога не даваше вид, че е болен. Тънък и елегантен, той вървеше гордо изправен, с вирната глава, святкащи очи и накокоржени мустаци – цял воевода. Как го правеше този номер на своите седемдесет години, да му се чудиш и маеш и да му се радваш...

Веднъж го попитах: как се е запазил толкова свеж на тази възраст, какво прави и яде, какъв режим спазва?

Нищо особено и непознато за медицината. Не пуши, пие рядко, само по поводи. Не изпитва отрицателни чувства към околните: завист, злоба, омраза или гняв – това му е свършено непознато.

Задоволява се с малко храна, предимно постна; става рано, разхожда се дълго и всеки ден. Но добави, като хитро се оглеждаше, за да не го чуе някой, макар да бяхме само двамата в кабинета:

– А меракът не ме е оставил още. Няма да се дам на старостта.

Щото и жив да си – нямаш ли си го мерака, си мъртъв.

– То, добре – подкачих го аз. – Ама как те възбуждат тези сгърчени беззъби бабички?

Дядо Васил направо се обиди:

– Че аз от бабички ли ще си искам, докторе? Младо, младо – там е истината, там е животът, там е топлината. Ние сме стари хора, все ни е студено. Младо, че да те топли. Бабички, казваш... За какво са ми?! Аз да не съм геронтофил?

Мина, не мина месец след този разговор, чу се: дядо Васил умрял! Абе, как така – вчера му мерих кръвното: нормално; сърцето си биеше малко аритмично, но все пак – ясно, силно.

Отидох за смъртния акт. Там разбрах, от съседите.

Намерил някаква циганка, дал є два-три лева, правили какво-що, разгорещили се, увлекли се – час, че и повече. И той изведнъж застинал отгоре є...

Видях това момиче – съвсем младо, дали имаше и шестнайсет...

Така го е стоплила, та чак изстинал.

За вечни времена.

ПОСТТРАВМАТИЧЕН САТИРИАЗИС

И тази история е истинска и аз не се намесвам в нея дори и с понякога нагласените си поанти, които я правят литературен разказ.

Чух я от дългогодишния национален консултант и ръководител на Клиниката и Катедрата по дерматовенерология професор Николай Цанков. Вероятно това е клиничен казус, което я прави още по-интересна.

Един човек претърпял катастрофа, наглед лека. Разминал се без фрактури, но главата започнала да го боли. И така – месец, два, три, докато не го насочили най-после към скенер, който показал наличие на субдурален хематом (кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка). Оперирали го и отстранили съсирека. Но той пък вече бил причинил асептична некроза на мозъчните тъкани под себе си. И пациентът загубил най-важното качество за един човек – да говори и да пише. Намерили му учител, да го учи да изписва буквите и да произнася думите. След което му се отворил невероятен, огромен, неудържим сексуален апетит... Развил пост(след)травматичен сатириазис, свръхнагон. Станал като разгонен бик. Налитал на жена си по седем-осем пъти на ден. Не стига това, ами започнал да посяга и на най-долнопробни евтини проститутки. И... станал развъдник на почти целия спектър на венерическите болести и постоянен пациент на професор Цанков. Ужасена, съпругата му го напуснала и човекът се развихрил още повече. Не му пукало от нищо – не ползвал презервативи; щом се излекувал, отново се заразявал, и пак започвал да пие хапчета... Чудо невиждано и непознато дори и в практиката на видния наш професор.

В неведение какво да направи, професорът се обърнал за помощ към психиатъра доцент Георги Койчев, с наглед странното, но като че ли най-логично предложение: би ли могъл да направи чрез съответните медикаменти този пациент импотентен (разбира се, ако успеят да му обяснят и ако той се съгласи).

Опитният диагностик и лечител на човешките души потвърдил: да, това е напълно възможно, не е проблем за психофармакологията.

И веднага след това задал най-логичния за един лекар и най-трудния за отговор въпрос:

– Много добре знаеш кое е основното правило в медицината – Хипократовата клетва, която сме задължени винаги да спазваме: *примум нон ноцере!* (преди всичко не навреждай!). Тогава нека да се запитаме: дали, след като го направим импотентен, този човек ще се чувства щастлив?...

И професор Цанков се отказал от своя терапевтичен проект на отчаянието...

ВСЕ ТАКА ДА СИ!

„Не е лекар този, който пуши, допусне да напълнее и ходи при чужда булка без презерватив!“

Това обичаше да повтаря един клиницист, Гришата, който обаче често припалваше цигара („само за компанията, братче“), увеличаваше коремната си обиколка („услажда ми се биричката със солени пържени картопки, и аз съм човек“), а дали изобщо закачаше чуждите булки, един Господ знаеше. Жена му Цецка беше първа хубавица, също колежка, но и тя не се въздържаше от цигарите и вкусотиите (и това е личеше).

Бяха идилична и симпатична на всички ни двойка – край тях се разнасяха само закачки и смях, те излъчваха единствено добро

настроение и ведър дух.

Всичко тече, всичко се променя...

Отиде невестата на курс в София, на специализация. За три-четири месеца.

И Гришата се втурна да ергенува, да наваксва, като отвързан разгонен пес. Когато веднъж го посъветвах да я кара по-кротко или поне по-незабележимо от околните, ми тресна друга от своите премъдрости: „50% от удоволствието е да те видят, че си мъжкар“. Да, но и мъжкарите се разболяват. Включително и от т.нар. „срамни болести“.

Не беше нужно да ходи при доктор Цингов. Понеже работехме в съседни кабинети, Гришата показа първо на мен атрибута си – доскоро пощурял, неуморим източник на радости и удоволствия, но вече – само на мъка и паника, сгърчен и оклюмал. Извън съмнение – класическата язвичка на главичката, първичният афект на сифилиса. Лечебната схема ни е ясна: „пеницилин 4 пъти по 1 млн. единици 10 дни“, и спирохетата ще бъде унищожена. Обаче... това не е болест за интелигентни хора, камо ли за лекари.

– Абе, ти, как можа, как така, нали казваше, че „не е лекар този, дето ходи без презерватив при чужда булка“?

Не била булка, а разведена. Какво значение има?

– Абе, колега, как я докара дотам, ти каруцар ли си, циганин ли си?

– Не ми се карай, че ми иде да се самоубия. Цецка се връща довечера... нали я знам, първата е работа ще бъде да ме повлече към спалнята...

Брех, мама му стара...

– Казвай бързо – къде да се крия, какво да направя?

– Ще си сложиш презерватив, този път...

– Как презерватив, със собствената си жена, ти чуваш ли се?

– Ще се скарате...

144

– Ще се скараме, ще се сърди час-два, нека да е ден. А после?

– Ще те „разболеем“ от нещо...

– Че по-голяма болест от тази има ли?

Започнах да пъшкам и аз. Наистина – огромен проблем, дебела работа. Ех, братче Гриша, защо не си спазваш собствените принципи?

В този момент край нас мина Бочев, хирургът. Както обикновено, общителен и добронамерен, отдалеч се развика към всеизвестния интернист-симпатията:

– Как си, Гриша? Оклюмал ми се виждаш. Да помагам ли с нещо?

– А, не, не, няма нужда – дръпна се колегата, сгърчил лице в пресилена, измъчена усмивка. – Много, много съм добре. Никога не съм бил по-добре...

– Е, тогава все така да си! – радостно му пожела Бочев. – От все сърце ти го казвам!

И в следващия миг сякаш мълния го тресна. Защото Гришата, този иначе винаги мил и весел човек, го обсипа с такъв изригнал порой от псувни, ругатни и плюнки, та едва не го отнесе към портала...

СРАМНА БОЛЕСТ

Селската полудебилна повлекана Ганка дойде един път в кабинета ми с обилен изрив по тялото. Гнойните пъпчици и моравите петънца, класическите „макули, папули и пустули“ (петна, пъпки и гнойни пъпки), както и серологичното изследване в града потвърдиха първоначалната ми диагноза: сифилис във втори стадий, най-заразният...

Десет дни ударни дози пеницилин – и страшната болест изчезна, като по учебник! През цялото това време пациентката ми се хилеше насреща (не е казвах името на болестта, лъжех я, че има тежка инфектирана алергия, доколкото тя изобщо разбираше и тази диагноза).

После я загубих за дълго от погледа си. Знаех си, че ще дойде пак някой ден, защото, както ми се оплака майка ѝ, „не я свърта вкъщи, сякаш циганска пепел е влязла в задника ѝ“. (Много сполучливи изрази могат да се научат от българския народ.)

Наистина, ето ти я след година-две същата тази Ганка, в цялото си дебелобедрие, отново при мен. Пак с някакви обриви по корема и вътрешната страна на лактите. Признанието е за нощен сърбеж („Дръгна се като куче, до припадък“) и внимателното разглеждане на разчесаните връхчета на пъпките, веднага ме насочиха към елементарната диагноза – краста. (Тя също спада към болестите, предавани по полов път, защото се пренася лесно от триенето на коремите...) Този път не е спестих истината:

– Ганке, имаш невинна болест, от нея никой не е умрял. Няма нужда от хапчета или инжекции. Ще ти предпиша едни мазни мехлеми, ще се мажеш и ще ти мине за два дена.

– И как се казват тези пъпки, докторе?

– Краста.

– Олеле, докторе!! – изрева Ганка и се затръшка на кушетката. – Краста ли казваш? Мълчи, моля ти се, да не научат хората от село, че ще ме разнасят, докато съм жива. Божкеей, Божичко – краста?! Такава срамна болест!